

UCHWAŁA NR.....91/1303/20

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia .....17 marca..... 2020 roku

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania „Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020” za rok 2019**

Na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r., poz. 122 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z wykonania „Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020” za rok 2019 stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

*Elżbieta Anna Polak*

Stwierdzam zgodność  
z projektem uchwały  
DEPARTAMENTU  
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI  
Elżbieta Anna Polak

Załącznik

Do Uchwały Nr.....94/1303/20.....

Zarządu Województwa Lubuskiego

Z dnia.....17 marca 2020.....

## **Sprawozdanie z wykonania „Programu upowszechniania wśród rolników znajomości z przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020” w 2019 roku**

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierzęta (Dz.U. z 2017r., poz. 1840 t.j.) wprowadziła ochronę prawną określając prawa zwierząt i odpowiedzialność właścicieli zwierząt z tytułu ich posiadania bez względu na ich gatunek. Zwierzęta często traktowane są jak rzecz, stanowią wartość głównie jako środek do osiągnięcia własnych celów osobistych i ekonomicznych. Obecnie granice wykorzystania zwierząt są określone, a ich przekroczenie rodzi odpowiedzialność karną. Podstawowym przepisem ustawy w tej materii jest art. 12, który każdemu kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie, nakazuje zapewnienie im opieki i właściwych warunków bytowania. Zakres tej opieki jest uzależniony od tego, z jakim rodzajem chowu zwierząt mamy do czynienia w konkretnym przypadku (chowem pasterskim, pastwiskowo-oborowym, przemysłowym).

Zagadnienia ochrony zwierząt oraz ich miejsce w życiu człowieka i relacje z nimi, to temat ciągle aktualny. Stąd LODR w Kalsku działa na rzecz pogłębienia wiedzy na ten temat, poprzez wdrażanie **„Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020r.”**

Program skierowany jest do rolników i obejmował przede wszystkim zwierzęta gospodarskie i domowe. Celem ogólnym programu była poprawa warunków utrzymania zwierząt gospodarskich na terenie województwa lubuskiego oraz ograniczenie do minimum przypadków nie humanitarnego traktowania zwierząt. Do osiągnięcia tego celu wymagano:

- kształtowania w społeczeństwie odpowiedzialnych postaw zachowań wobec zwierząt,
- pogłębiania wiedzy i umiejętności rolników w zakresie prowadzenia produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym, w sposób zgodny z przepisami ustawy o ochronie zwierząt oraz dostosowania gospodarstw do standardów unijnych w zakresie ochrony środowiska,
- dostosowania do wymogów UE standardów technologicznych w nowo budowanych budynkach inwentarskich w procesie modernizacji już istniejących obiektów jak i adaptacji innych pomieszczeń na cele produkcyjne.



Działania edukacyjne w 2019 roku realizowane były poprzez działalność: szkoleniową, doradczą, wydawniczo-publikacyjną, informacyjną.

## Realizacja programu:

Przeprowadzono **115** szkoleń obejmujących swym zakresem ochronę zwierząt w tym:

- **2** wojewódzkie w których uczestniczyły **103** osoby

- **20** powiatowych , uczestników było **529** osób

- **84** gminne, w których uczestniczyły **1142** osoby

Łącznie szkoleń było **106**, w których łącznie uczestniczyły **1774** osoby.

Szkolenia uwzględniały tematykę wynikającą z ustawy zwierząt, stawiając szczególny nacisk na:

- a) obowiązki osób utrzymujących zwierzęta,
- b) podnoszenie pełnej odpowiedzialności właścicieli zwierząt z tytułu ich posiadania bez względu na gatunek,
- c) prawidłową opiekę, warunki utrzymania, obchodzenie się ze zwierzętami,
- d) zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i postępowanie ze zwierzętami chorymi i zranionymi,
- e) zagadnienia z bioasekuracji, ptasiej grypy i afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- f) wymagania cross-compliance (wzajemnej zgodności) dotyczących reformy Wspólnej Polityki Rolnej, która wspierała rolnictwo w postaci płatności bezpośrednich i uzależniała od spełnienia przez rolników licznych wymagań, zwanych wymogami wzajemnej zgodności. Wymogi te dotyczą zagadnień związanych z prowadzeniem określonej działalności rolniczej, w tym szeroko rozumianego zdrowia oraz dobrostanu zwierząt, które to wymogi bezpośrednio związane są z ochroną zwierząt.

Wymogi z zakresu dobrostanu zwierząt obejmują:

- stosowanie dozwolonych technologii chowu i hodowli zwierząt,
- kwalifikacje personelu obsługującego zwierzęta,
- dozór, kontrolę zwierząt,
- karmienie, pojenie zwierząt
- budynki i pomieszczenia inwentarskie wraz z warunkami mikroklimatu i minimalnymi wymaganymi dla danego gatunku zwierząt powierzchniami bytowania,
- odizolowanie chorych zwierząt do osobnego pomieszczenia jak jest możliwość do wykonywania zabiegów.

Doradztwo w zakresie zgodności jest bezpłatne i prowadzone według wzorca listy sprawdzającej jak w ubiegłym roku. W tym obszarze przeprowadzono działania w **234** gospodarstwach.

Z zakresu Ustawy o ochronie zwierząt doradzano **5638** gospodarstwom, udzielając **5638** porad z następujących zagadnień:

- ochrona zwierząt – **350** gospodarstwach udzielono **350** porad
- bioasekuracja – w **800** gospodarstwach udzielono **800** porad
- afrykański pomór świń – w **950** gospodarstwach udzielono **950** porad

- ptasia grypa – w **180** gospodarstwach udzielono **180** porady.

W skali roku 2019 wizytowano **2890** gospodarstw udzielając łącznie **2890** porad z zakresu ustawy, bioasekuracji, ASF, ptasiej grypy, technologii utrzymania zwierząt i ich żywienia.

W roku sprawozdawczym 2019 w województwie lubuskim zorganizowano 4 imprezy masowe:

Targi Rolnicze AGRO-TARG 2019 w Kalsku

Targi Rolnicze – Lubniewice 2019

Jesienny lubuski kiermasz ogrodnicy w Kalsku 2019

Jesień w Gliźnie 2019.

W trakcie targów wiosennych (2 dniowych), jesiennych(1 dniowych) były organizowane wystawy i pokazy zwierząt: bydła mlecznego i mięsnego, kóz, królików, gołębi, drobiu ozdobnego, w trakcie których byli wybrani zwycięzcy w swoich kategoriach. Przy pokazach zwierząt pomagały takie instytucje jak: Lubuski Związek Hodowców Bydła w Zielonej Górze, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka w Warszawie Region Oceny Poznań, Zielonogórski Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego w Zielonej Górze. łącznie w targach uczestniczyło ok. **40000** tys osób.

W siedzibie LODR 5 grudnia 2019 roku odbyła się **Jubileuszowa XV Olimpiada wiedzy o BHP i rolnictwie** w której wzięło udział 49 uczestników z woj. lubuskiego w dwóch kategoriach uczeń (19 osób), oraz rolnik (30 osób). Głównym celem Olimpiady było upowszechnianie problematyki w zakresie bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym, a także poszerzanie wiedzy i wprowadzanie nowych technologii i rozwiązań w rolnictwie. Organizatorem Olimpiady był Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku przy partnerstwie: Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz przy współudziale Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego- Oddział w Zielonej Górze, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wielkopolskim, Lubuskiej Izby Rolniczej w Zielonej Górze, , Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze, Zielonogórskiego Rynku Rolno-Towarowego w Zielonej Górze, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka Region Oceny Poznań, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bobowicku, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym oraz Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego Henrykowie, BNP Paribas Bank Polska Oddział w Zielonej Górze, Wojewódzkiej Komendzie Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim.

Na łamach miesięcznika „Lubuskie Aktualności Rolnicze ( nakład 2000 egz. miesięcznie) opublikowano **15** artykułów, wspierających problematykę ochrony wszystkich gatunków zwierząt z uwzględnieniem Obowiązujących regulacji prawnych ustawy o ochronie zwierząt i aktualnych problemów produkcyjnych.

W 2019 roku szczególnie skupiliśmy się na zagadnieniach związanych z wymaganiami bioasekuracji. Wynikało to głównie z istniejącym zagrożeniem dotyczącym afrykańskiego pomoru świń oraz ptasiej grypy. Szczególnie wzmożona została edukacja od 14 listopada 2019r. w chwili znalezienia pozytywnego potwierdzonego wyniku ASF u dzików w województwie lubuskim.



Przez cały rok na tablicach LODR, oraz PZDR umieszczano apele GLW i MRiRW dotyczące postępowania zabezpieczającym gospodarstwa przed ptasią grypą i afrykańskim pomorem świń.

Niżej wymienione materiały w formie drukowanej były rozprowadzane wśród rolników w ciągu całego roku, a także podczas imprez masowych:

-ulotka Wojewody lubuskiego poradnik ogólny ASF

-siedem ulotek wydanych przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii: trzy dotyczą w czasie polowań dzików i po polowaniu, cztery dotyczą postępowania ze świniami (sprzedaż, transport-warunki) oraz uboju świń na własny użytek

-ulotka wydana przez Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku i Lubuskie Izby Rolnicze Likwidacja zagrożeń i zwalczanie ASF-apel do rolników

-ulotki i plakat opracowana przez Głównego Inspektora Weterynarii: ulotka Uwaga zagrożenie ASF-jak postępować w przypadku znalezienia padłego dzika?, ulotka Afrykański pomór świń (ASF),plakat Uwaga ASF.

Na stronie internetowej [www.lodr.pl](http://www.lodr.pl) jest zakładka **ASF w lubuskiem**, gdzie zamieszczane są na bieżąco informacje, rozporządzenia Wojewody Lubuskiego na temat ASF.

LUBUSKI OŚRODEK  
DORADZTWA ROLNICZEGO  
66-100 Sulechów, KALSK 91  
tel. (0 68) 385 20 21, fax (0 68) 385 28 68  
NIP 927-16-03-749

DYREKTOR

*mgr inż. Jerzy Bielawski*